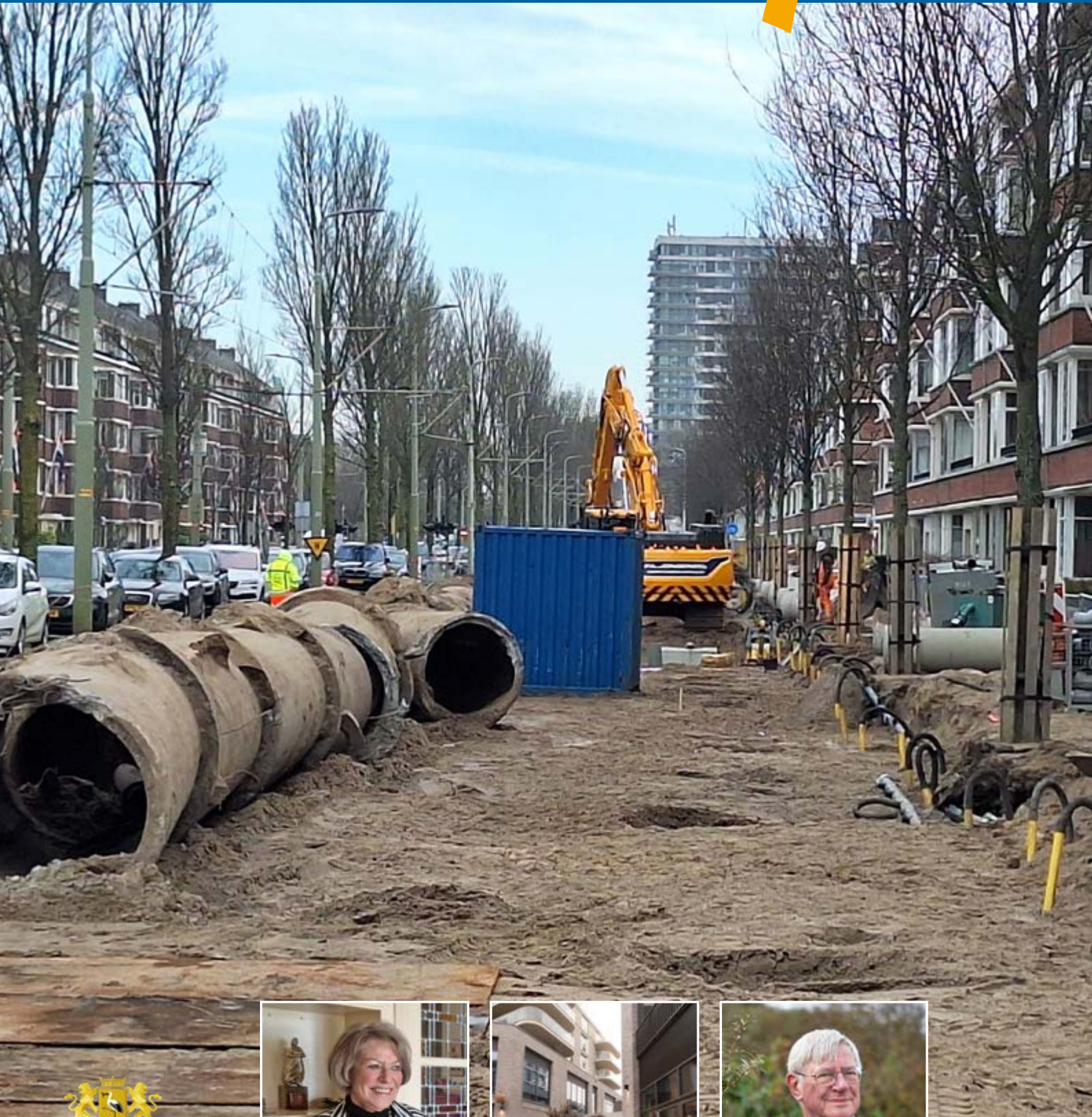

WIJK *info*

In gesprek met
Nelly Spaans, voorzitter van
Stichting Amadeus

Nieuw Kijkduin,
toegankelijk voor
iedereen?

'Groene' Bert v.d. Valk:
Behoud van zoveel mogelijk
groen, dat is mijn missie!

WIJKinfo

Jrg. 34 - nr 1 - maart 2025

Colofon

Wijkinfo is een uitgave van het Wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin. Het verschijnt vier keer per jaar en wordt bij alle bewoners in ons werkgebied bezorgd. Het verenigingsblad van de Wijkvereniging is opgenomen in deze Wijkinfo.

Kopij voor het volgende nummer van Wijkinfo kan tot 7 april 2025 worden aangeleverd. De kopij kan per e-mail worden verzonden naar: info@walboduin.nl.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden berichten te weigeren, in te korten of tekstueel te wijzigen.

Redactie:

Jan Hofker, Herman van den Muijsenberg, Jeannette Biesbroeck, Maureen van Schouwen, Marianne Keijzer

Foto cover: Jan Hofker - Rioolwerkzaamheden Laan v. Meerdervoort
Vorm en druk: Pasmans, Den Haag

Oplage: 10.250

Bestuur Wijkberaad en Wijkvereniging

Waarnemend Voorzitter: Herman van den Muijsenberg
tel. (070) 511 42 80, jhavandenmuijsenberg@gmail.com

Secretaris: Cornelia v.d. Wacht
tel. (070) 397 23 51, info@walboduin.nl

Penningmeester: Koos Smitt
tel. 06 53746344, ittkoos@gmail.com

Lid: Bert van der Valk
tel. 06 23035249, bert.jeannette@gmail.com

Bankrekeningnummer:
NL92 INGB 0000 6277 00

Secretariaat: Cornelia v.d. Wacht en Arne Voolstra. Het secretariaat is gevestigd in verenigingsgebouw Walboduin, Alphons Diepenbrockhof 2, 2551 KE Den Haag (ingang A. Noordewierstraat) en is geopend op dinsdag en donderdag van 9.00 –12.00 uur. Telefoon (070) 397 23 51.

E-mail: info@walboduin.nl

Website: www.walboduin.nl
Webmaster: Jeroen van Hulzen

Van het bestuur

Het voorjaar staat voor de deur en het wordt weer drukker in Kijkduin. We hopen dat er een oplossing gevonden wordt voor de ondernemers daar die door corona en door de langer dan verwachte bouwperiode in de problemen zijn gekomen. Inmiddels heeft de wijkvereniging een geanimeerde aangeklede nieuwjaarsborrel achter de rug, opgeluisterd door het zangduo Rewind. Verderop in dit blad leest u hier meer over.

Door velen van u werd positief gereageerd op de gevarieerde inhoud van de meest recente uitgave van de Wijkinfo! De redactie heeft ook nu weer haar best gedaan om een blad met een aantrekkelijke inhoud aan u te presenteren.

Onze vereniging is druk in gesprek met de Stichting Amadeus over een verdergaande praktische samenwerking. Zo is momenteel een klein comité uit Amadeus samen met ons bezig met het voorbereiden van de viering van de 80e verjaardag van de op 10 mei 1945 opgerichte wijkvereniging. Over deze viering, die zal plaatsvinden op 10 mei 2025 in Buurthuis Wings, zal nog meer informatie volgen. Een vooraankondiging vindt u verderop in dit blad.

In dit nummer staat een interview met Nellie Spaans, voorzitter van de Stichting Amadeus. En ook een weergave van een gesprek met Bert van der Valk, bestuurslid van onze vereniging. Ons nieuwe redactielid Marianne Keijzer heeft zich verdiept in de toegankelijkheid van het nieuwe Kijkduin, met name voor ouderen en mindervaliden.

Henk Lemckert, de geschiedschrijver over ons woongebied, schrijft over Meer en Bosch. Ook de duinenmars, een jaarlijks terugkerend evenement, passeert de revue.

Verder treft u een uitnodiging voor de eerstvolgende bewonersinformatieavond op 17 april a.s. Op het programma staan 2 presentaties, namelijk over de nieuwbouw op de locatie van het voormalige Atlantic Hotel en die op de locatie van het inmiddels gesloopte patershuis aan de Treublaan. Tussen deze twee presentaties in houdt Inge Camfferman een lezing over de stadsuitbreidingen van Den Haag.

Voor de leden van de Wijkvereniging wijs ik op de oproep voor de algemene ledenvergadering. Ook ons jaarverslag en het activiteitenprogramma van de Stichting Amadeus voor de komende periode ontbreken niet!

Gevarieerd is het zeker en ik wens u veel leesplezier.

Herman van den Muijsenberg
waarnemend voorzitter

UITNODIGING

Bewonersinformatieavond

17 april 2025 om 19.30 uur

Op donderdag 17 april 2025 organiseert het Bestuur van Wijkvereniging/Wijkberaad Bohemen, Waldeck en Kijkduin, een bewonersinformatieavond in haar verenigingsgebouw Walboduin, Alphons Diepenbrockhof 2, ingang achterkant Jumbo aan de Aaltje Noordewierstraat.
Aanvang 19.30 uur (zaal open 19.00 uur)

Wat staat er op de agenda?

- ✓ 19.30 uur: Een presentatie over de bouwplannen van Duin-Hil op het terrein van het slopen van hotel Atlantic, door dhr. Arie van der Aert;
- ✓ 20.00 uur: Een lezing over de ontwikkeling van Den Haag, door mevr. Inge Camfferman;
- ✓ 20.45 uur: Een presentatie de bouwplannen van de Geste Groep op het terrein van het voormalige Patershuis aan de Treublaan, door mevr. Andrea Stevers.

In verband met de beperkte zaalcapaciteit vragen wij u om uzelf van tevoren aan te melden. Telefonisch kan dat op nummer 070-3972351 op dinsdag- of donderdagochtend tussen 9.00 en 12.00 uur of per e-mail: info@walboduin.nl

De sluiting zal omstreeks 21.30 uur zijn met een drankje en een hapje.

Algemene Ledenvergadering

Het bestuur van de Wijkvereniging nodigt de leden van harte uit voor een Algemene Ledenvergadering op **donderdag 10 april, aanvang 19.30 u.** Nadere informatie vindt u op pagina 19 van dit blad en op onze website www.walboduin.nl.

STEUN UW WIJKVERENIGING!

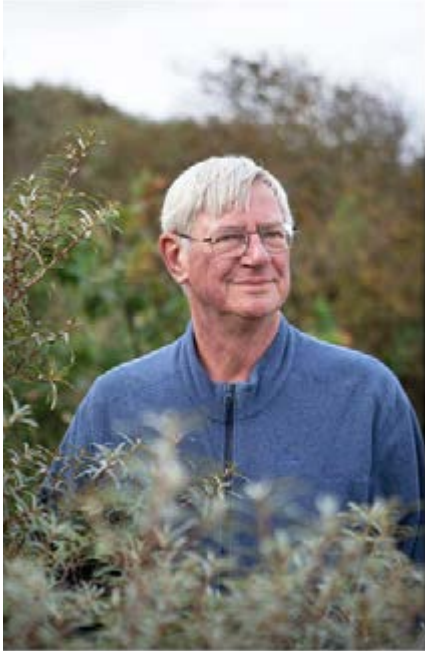
De contributie is slechts € 17,50 per jaar.

Via www.walboduin.nl kunt u zich met een paar klikken aanmelden.

**WORD
LID!**

In gesprek met 'groene Bert'

Bert komt uit de groene wijk Belgisch Park. Als kind kon hij daar de branding horen en de vuurtoren zien. Toen raakte hij al geboeid door kust en groen. Hij heeft dan ook fysieke geografie gestudeerd en sindsdien in diverse functies als geoloog gewerkt.

Berts betrokkenheid bij 'groen' is ontstaan uit zijn interesse en zijn werk. Zo is hij jaren lid geweest van de Duin Adviesraad van Dunea, heeft hij bij de Rijks Geologische Dienst zich bezig gehouden met kustbeheer in binnen-en buitenland, en met hetzelfde ook jarenlang bij Deltares, een kennisinstituut voor onderzoek op het gebied van water en ondergrond. Heden werkt hij daar nog steeds vrijwillig als gastmedewerker.

De oplettende lezers van Wijkinfo zijn de naam Bert van der Valk de afgelopen jaren al vaker tegengekomen in verschillende kaders, zoals 'Archeologie in de Wijk', waarin hij archeologische vondsten in de grond van het oude dorp Loosduinen en Kijkduin/Meer en Bosch, bespreekt. Qua actualiteit heeft hij recentelijk in Wijkinfo uitgelegd waarom het oorspronkelijke Actieplan Scheveningen, met als thema's: mobiliteit naar de kust, het leven, de veiligheid en leefbaarheid aan de kust, in 2023 moest worden uitgebreid met 'ons' Kijkduin.

Bert heeft al een carrière in onze wijk achter de rug. In 2002 kwam hij in de wijk wonen. Na o.a. een afwezigheid voor zijn werk in Istanbul, werd hij vijf jaar geleden

lid van het bestuur *Waldeck-Bohemen-Kijkduin (BWK)*, en eerder lid van de Commissie Ruimtelijke Ordening, Welzijn en Milieu (ROWM) van het wijkberaad. Sinds oktober 2023 is hij lid van de Commissie Loosduinen (CL) als voorzitter van de Projectgroep Ruimtelijke Ordening en Verkeer (ROV). Daarnaast is hij lid van de klankbordgroep die over Natura 2000-gebieden (beschermd 'groen') het beheer van het gebied adviseert.

De CL probeert een oliemantje te zijn in het stadsdeel om de interactie tussen bewoners en stadsdeelkantoor zo soepel mogelijk te laten verlopen. Daarbij horen frequente contacten tussen CL en medewerkers van het stadsdeelkantoor.

Wat een afkortingen allemaal...die zijn natuurlijk niet voor niets ontstaan. Er zijn namelijk zóveel aspecten, i.c. met name ruimte en milieu, binnen ons stadsdeel van belang, dat daarvoor evenzovele bestuurlijk adviserende organen ontstaan....

Berts grote achterliggende missie in al deze organen is:

Het behoud van zoveel mogelijk GROEN in het stadsdeel en in de nabije omgeving!

Bijvoorbeeld in Loosduinen, een stadsdeel dat z.i. de moeite waard is om goed en 'groen' te worden bestuurd. De laatste vijf jaar is de gehele westrand van het stadsdeel geheel volgebouwd, dicht tegen de Natura2000 gebieden aan. Het bebouwen van de voormalige Madesteinpolder, nu Vroondaal, zorgt voor verdere congestie, omdat wegen en voorzieningen pas na de bouw van de wijk werden opgepakt door de gemeente, terwijl dat natuurlijk andersom had moeten zijn.

Loosduinen werd in 1923 'geannexeerd', en werd een Commissie ter behartiging van de belangen van de bewoners van Loosduinen, de huidige Commissie Loosduinen, ingesteld. De Commissie gaat nu 100 jaar later onder meer over nieuwbouwprojecten, de kwaliteit van het groen (projectgroep ROV!), verkeer/zebra's, etc.. Stadsdeel Loosduinen heeft nu 52.000

inwoners, er gebeurt veel en het wordt volgebouwd. Er vindt sloop en nieuwbouw plaats en het groen verdwijnt, met tegen de 20 grote en kleinere projecten. Ook de ongebreidelde woningbouw in het Westland brengt veel (spits-) verkeersdrukke in Loosduinen met zich mee. Er is weinig OV dus de Monsterseweg staat elke ochtend en avond vol met woon/werkverkeer. Er wordt gesproken over een tramlijn (een bus zou nl. ook drukke veroorzaken): de gemeentes Den Haag en Westland praten met elkaar, maar er gebeurt niets voor zover wij dat kunnen zien. De congestie neemt maar toe, beide kanten op. De zegswijze 'Als het kalf verdrongen is dempt men de put' is volgens Bert hier van toepassing. En nog wat: de Commissie Loosduinen vindt 'betaald parkeren' niet nodig, omdat 80% van de inwoners het niet nodig vindt. Bert spant zich dan ook in om in al deze milieu gerelateerde kwesties tot goede besluiten te komen.

We zullen dan ook vast van Bert in de toekomst in Wijkinfo graag weer het nodige over onze leefomgeving horen en hopelijk ook over archeologie in onze buurt!

Maureen van Schouwen

Wil je meer bewegen? Werken aan je gezondheid? Of heb je jaren niet gesport en wil je dit weer oppakken? Dan ben je bij de buurtsportcoach aan het juiste adres.

De buurtsportcoach heeft een goed overzicht van betaalbaar beweegaanbod in de wijk en staat klaar om jou te helpen. In een persoonlijk gesprek kijken we naar jouw wensen en mogelijkheden. Dit is gratis en vrijblijvend. Na dit gesprek brengen we je in contact met een groep of vereniging.

Voor wie?

Voor volwassena en senioren die graag willen bewegen.

Senioren Loosduinen

Giovanny Meyer
06 - 34 56 16 10

giovanny@buurtsportcoachdenhaag.nl

Jaarrede door Herman van den Muijsenberg waarnemend voorzitter

Op 9 januari jl. vond in een geanimeerde sfeer de nieuwjaarsbijeenkomst van de wijkvereniging/wijkberaad BWK plaats. Namens het bestuur van BWK wenste de waarnemend voorzitter de aanwezigen een voorspoedig 2025. Ook de Oekraïense medebewoners in het HCO gebouw en de groep arbeidsmigranten in het voormalige Atlantic Hotel werden daarbij niet vergeten.

Wat het onderbrengen van arbeidsmigranten in het voormalige hotel betreft heeft BWK vanaf het begin het standpunt ingenomen dat het gebruik van het hotel een private aangelegenheid was. Een verhuurder van kamers, de eigenaar van het gebouw, en een huurder van kamer-huisvestingsorganisatie Logejo, geen rol dus voor BWK. Voor ons zijn er twee belangen aan de orde: het goed geregeld zijn van het beheer, het gaan en komen iedere dag naar en van het werk en de einddatum van het verblijf omdat wat ons betreft de sloop van het hotel niet mag worden opgehouden.

Uit de gesprekken hierover is ons gebleken dat e.e.a. In goede handen is. Op dit moment wonen er al 80 mensen en dat loopt op tot max. 304.

Het was een hectisch jaar 2024. Vrede in de wereld is niet dichterbij gekomen en we moeten beter voorbereid zijn op een mogelijke oorlogssituatie. De noodpakketten moeten klaarliggen.

Zo erg was het bij onze vereniging niet, maar hectisch was het wel.

Neem bijvoorbeeld het vertrek van onze voorzitter Hank Hoogwout. Dat bracht een aantal noodzakelijke aanpassingen met zich mee zoals het regelen van een tijdelijke waarneming, een nieuwe coördinator voor de Ogen en Oren en ook de coördinatie van de Wijkinfo vroeg om een andere invulling. Naast de hiervoor genoemde wijzigingen trad er ook een nieuwe penningmeester aan in de persoon van Koos Smitt.

Inmiddels hebben de diverse aanpassingen zich enigszins gestabiliseerd en kijken we vol goede moed het jaar 2025 tegemoet.

Ook werd er even teruggekeken naar 2024 om al diegenen te bedanken die zich

hebben ingezet voor de behartiging van de belangen van onze bewoners en dat nog steeds doen.

- Bijvoorbeeld Arne Voolstra en Cornelia van der Wacht die al geruime tijd het secretariaat gedurende de openingstijden voor hun rekening nemen.
- De Ogen en Oren moeten natuurlijk ook genoemd worden. Ze zijn onmisbaar. Er komt een nieuwe coördinator, Peter Tigchelaar. Hij is al lid van de O en O, maar toch werd hij van harte welkom geheten in zijn nieuwe rol.
- De redactie van de Wijkinfo moest afscheid nemen van Richard Roemers, een heel creatief en productief lid van de redactie. Een aderlating dus. Inmiddels is er een nieuw lid tot de redactie toegetreden: Marianne Keijzer. Ook zij werd van harte welkom geheten.
- Eric van Baarsel en Arthur van Rijswijk werden bedankt voor de ondersteuning gedurende het afgelopen jaar.

- Een woord van dank was er ook voor Hank Hoogwout voor alle jaren dat zij veel energie gestoken heeft in zowel de Wijkvereniging als het Wijkberaad, een lange periode waarin ook goede dingen tot stand gekomen zijn.

BWK werkt zeer intensief samen met de medewerkers van het stadsdeelkantoor en dat moet ook, want de meest belangrijke taak van BWK is het bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving in den brede: infrastructuur, groen en nieuwbouw, maar ook de sociaal maatschappelijke verhoudingen. Op al deze terreinen is het stadsdeelkantoor actief en ligt intensieve samenwerking voor de hand.

De bewoners gaven hun leefomgeving, in het kader van de wijkagenda, een 8. Nu weten we allemaal, een 8 krijgen is één, de acht behouden is lastiger en dat proberen we samen met het stadsdeelkantoor (SDK) voor elkaar te krijgen.

Dank daarvoor aan het SDK.

Gedurende de overgang naar de nieuwe penningmeester heeft Lydia de Hoogh, van het administratiekantoor Accurate 4 u, op een ruimhartige, maar zeker ook nauwgezette manier de afdoening van de financiële zaken gaande gehouden, waarvoor dank.

BWK is nauw verweven met de Commissie Loosduinen (CL). Ook deze Commissie die in 2023 honderd jaar bestond houdt zich bezig met de kwaliteit van leven in Loosduinen: infrastructuur, bouwen, grote groengebieden, stadsgroen, sociaal maatschappelijke ontwikkelingen, cultuur enz.

Twee leden van het bestuur van BWK hebben zitting in de CL en het Dagelijks Bestuur daarvan.

Bert van der Valk is tevens voorzitter van de ROV, de werkgroep Ruimtelijke Ordening en Verkeer van de CL.

Wat de nieuwbouw betreft zijn de locaties Thorbeckelaan, het voormalige KPN gebouw, Colijnplein, het oude ING kantoor, het St. Jansklooster aan de Treublaan en de Cornelia van Zantenstraat in een meer of minder gevorderd stadium van planvorming.

De bouw van het project Loos, de voormalige Ontmoetingskerk, vordert gestaag.

De nieuwbouw van de Wonnebald School is gestart.

De locaties van Onings en van het Wijn-daelercentrum, waarvan de sloop wat later aan de orde komt vallen formeel buiten het werkgebied van BWK maar we volgen deze procedures nauwgezet.

Wat Nieuw Kijkduin betreft zijn er nog los van de sloop van het oude hotel en de bouw van het nieuwe hotel met best veel appartementen (145), nog wel een paar kritische kanttekeningen te maken, met name over de bereikbaarheid voor ouderen en mindervaliden. De vinger wordt aan de pols gehouden. Naar het zich laat aanzien start de sloop van het oude Atlantic in de loop van september. Het project genaamd DuinHil wordt duurzaam ontwikkeld.

De noodzakelijke vergunningen worden komende juni verwacht.

Wij zullen de mede-eigenaar/ontwikkelaar Chase Red vragen om op de eerstkomende bewonersinformatieavond de plannen nader toe te lichten.

Met de realisering van al de hiervoor genoemde projecten plus de bouw in Kijkduin Bad en Kijkduin Binnen tot aan de Wijndaelerweg is BWK van mening dat we een stevige en ook voldoende bijdrage hebben geleverd aan de noodzakelijke nieuwbouwpoging van onze gemeente.

Met deze nieuwbouw neemt ook het verkeer toe. De afwikkeling daarvan begint ons hoofdbreken te kosten. Ook de aanvoer van goederen voor de winkels in het winkelcentrum de Savornin Lohmanplein is problematisch.

BWK is tegen de invoering van betaald parkeren, er is geen sprake van echte parkeerproblemen binnen ons werkgebied en dan hoeft je ze ook niet d.m.v. betaald parkeren op te lossen. Je vult dan alleen maar de gemeentekas. De hamvraag is natuurlijk of de invoering tegengehouden kan worden. We hebben daar een hard hoofd in. Deze race is gelopen denken we.

Dan de erfpacht. Een vrij groot aantal contracten loopt binnen afzienbare tijd af. We kennen de problemen: de te betalen canon gaat fors omhoog.

BWK staat op het standpunt dat voorkomen moet worden dat eigenaren voor een onmogelijke opgave komen te staan. Het is aan de gemeenteraad om hiervoor een oplossing te vinden. BWK houdt de vinger aan de pols.

Onze wijkvereniging bestaat dit jaar 80 jaar! Uiteraard komen we op de viering daarvan nog terug.

Het is goed om ons te realiseren dat zo'n kleine 20 jaar geleden de vereniging nog ongeveer 1250 leden telde en nu zo rond de 520 à 530. Hoe is dit te verklaren?

Het verenigingsgebouw Walboduin bruiste van de activiteiten in twee zalen. Men kon hier zingen, dansen, fotograferen, bridge spelen en tennissen op Berg en Dal.

In 1945, met de bevrijding, was het adagium de schouders eronder, we gaan samen weer opbouwen. Nu is dat anders.

BWK beschikt op dit moment over te weinig vrijwilligers om al deze activiteiten te kunnen begeleiden.

Vanwege de individualisering, de gemiddeld hogere leeftijd en het feit dat jonge mensen wel wat anders aan hun hoofd hebben, loopt per saldo het ledenaantal terug.

Aan de statutaire taak, gericht op het organiseren van activiteiten om daardoor de onderlinge banden te verstevigen, kan niet meer worden voldaan.

Het wijkberaad, een stichting zonder leden, bestaat nu een kleine 30 jaar en neemt in belang toe.

Het gaat hier met name om het kritisch volgen van bouw- en infraprojecten door de leden van de werkgroep Ruimtelijke Ordening, Welzijn en Milieu (ROWM).

Tachtig jaar word je niet zomaar, maar om de 100 te halen moeten we met de tijd

meegaan en willen vernieuwen.

Vandaar dat BWK al enige tijd in gesprek is met de Stichting Amadeus, u welbekend, om te bekijken op welke praktische wijze we elkaar kunnen versterken.

Amadeus is sterk in activiteiten, wij zijn sterk in het begeleiden van projecten en bovendien hebben we een gezonde financiële basis.

Het jaar 2025 zal in het teken staan van het 80 jarig bestaan en het versterken van de ruggengraat van de vereniging om ook die 100 te kunnen gaan halen.

Een speciaal woord van dank was er voor Jan en Mayke Hofker voor al hun bemoeienissen om deze bijeenkomst te laten slagen. Deze dank werd onderstreept met een boeket bloemen.

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst werd de muziek verzorgd door Rewind met zang door Bee Pee, woonachtig in Boemen, en Ellen.

Het bestuur wenst alle lezers een mooi en voorspoedig 2025!

Do me met de 73e Duinenmars!

Op 5 en 6 april 2025 is het weer tijd voor de legendarische Duinenmars! Het startterrein is aan het eind van de Machiel Vrijenhoeklaan. Trek je wandelschoenen aan en ontdek de mooiste routes door de duinen en bossen van Den Haag. Kies uit 5 (ook een rolstoel/kinderwagen geschikte 5 km), 10, 15, 25 of 40 km en geniet van een sportieve dag vol gezelligheid.

De voorinschrijving is geopend t/m vrijdag 4 april! Bespaar en bestel je ticket voor € 6,- via voorverkoop.duinenmars.nl. Twijfel je nog om mee te doen, tijdens het weekend kun je gewoon binnenlopen en alsnog een ticket kopen (tegen een iets hogere prijs).

Je vindt alle informatie op www.duinenmars.nl.

**SAVE
THE
DATE**

10 mei 2025

Direct na de bevrijding, op 10 mei 1945, werd in de nieuwe wijk Bohemen een wijkvereniging opgericht met als voornaamste doel het organiseren van feestelijkheden ter gelegenheid van die heugelijke bevrijding.

De wijkvereniging was een belangrijk bindmiddel na de doorstane oorlogsellende. De onderlinge band werd opgebouwd en versterkt door het organiseren van allerhande activiteiten voor de leden en feesten rond Koninginnedag, Sint Nicolaas, etc. Hoewel de activiteiten wat anders gericht zijn, is dat in feite nog steeds de basis van het verenigingswerk.

Dit jaar, op 10 mei, viert de wijkvereniging het 80-jarig bestaan.

Die gebeurtenis laten wij niet ongemerkt voorbijgaan. Op 10 mei a.s. 's middags wordt er in buurthuis Wings een bijeenkomst gehouden. Waarom in Wings? Onze zaal in Walboduin lijkt ons te klein om het jubileum te vieren zoals het ons voor ogen staat. Maar ook om de samenwerking met Amadeus te ondersteunen en om gebruik te kunnen maken van het aanbod van het bestuur van Amadeus om een groot deel van de organisatie van het festijn op zich te nemen.

Inmiddels hebben wethouder Hilbert Bredemeijer, Edwin Rutten en voorzitter van de Commissie Loosduinen Pjer Wijsman zich bereid verklaard mee te doen in een forum. In de nog te verschijnen Wijkinfo 2 en op onze website vindt u later de details en een uitnodiging.

Ter gelegenheid van de viering wordt er in de volgende Wijkinfo aandacht besteed aan de geschiedenis van Wijkvereniging en Wijkberaad. Heeft u herinneringen aan bijvoorbeeld de activiteiten, het Walboduinkoor, de foto- of bridgeclub, of heeft u nog typerende foto's, dan ontvangen wij die graag op ons e-mailadres: info@walboduin.nl.

Werk in de Wijk

Het meest ingrijpende project in ons gebied is momenteel de rioolvervangende in Bohemen-Midden. In Kijkduin staat het huidige gebruik van het hotel in de belangstelling, maar ook de toekomst heeft de aandacht. Verder wordt er op verschillende plaatsen gebouwd.

Duin Hil

In Kijkduin ondergaat het huidige Hotel Atlantic, als tenminste de vergunningen op tijd worden verleend, vanaf september een grondige verandering. Het huidige hotel wordt grondig gerenoveerd en er worden 3 woontorens met in totaal 150 appartementen gebouwd. Tot het zover is, is het hotel gehuurd door Logeco, een huisvestingsorganisatie gespecialiseerd in huisvesting van arbeidsmigranten. Deze migranten konden niet meer terecht in de voorzieningen in de Uithof. Tijdens de Bewonersinformatieavond op 17 april wordt aan de ontwikkeling van "Duin Hil", zoals het complex nu genoemd wordt, aandacht besteed.

Positionering Kijkduin

Op 30 januari was er in de serre van Golfclub Ockenburgh een bijeenkomst over de toekomst van Kijkduin. In feite ging het hier om branding, de aandacht vestigen op het "merk" Kijkduin. Gemeentelijk bureau Citybranding organiseerde de avond. Diverse belangenorganisaties waren uitgenodigd om te inventariseren op welke betekenis Kijkduin heeft of kan krijgen voor inwoners van Den Haag en/of voor de buiten(wereld). Wij hebben ons best gedaan om van alles te bedenken, niet alleen voor Kijkduin-Bad, maar ook voor de ruimere omgeving. Na nog een vervolg in april, komt er in mei een positioneringsdocument.

Discussie over de positionering van Kijkduin

Rioolvervangende Bohemen-Midden

Na Bohemen-noord is nu het tweede deel van deze wijk aan de beurt. Dat mag ook wel, want op tal van plaatsen in de straten zijn verzakkingen ontstaan, die wijzen op lekken in de 100 jaar oude rioolbuizen. Het bedrijf Dura Vermeer is de hoofduitvoerder van het karwei.

Bij de adressen van de wegen die aan de beurt zijn heeft de Gemeente flyers bezorgd met meer informatie. Ook de website [Alle werkzaamheden aan de weg - Bereikbaarheid Den Haag](#), biedt een goed overzicht van de gevolgen voor het verkeer.

Werk aan de riolering in de Muurbloemweg

Op onderstaande kaart is te zien welke straten in de eerste fase aan de beurt zijn. De planning van de overige straten, t/m de De Savornin Lohmanlaan, volgt later. Pas in 2026 moet alles klaar zijn.

1. Half januari - half maart 2025
2. Half februari - april 2025
3. Half maart - eind mei 2025

4. Eind maart - begin juni 2025
5. Eind april - begin juni 2025
6. Begin juni - begin augustus
- A. Half januari - half maart 2025
- B. Half februari - eind april 2025
- C. Half maart - eind april 2025
- D. Eind april - ?

In aankondigingen van de werkzaamheden wordt ook een melding gemaakt van de rijrichtingen in de straten. Daar is een lijst van opgenomen en het ziet er naar uit in alle straten van Bohemen-midden eenrichtingsverkeer wordt ingevoerd. In de stukken staat dat er nog een verkeersbesluit over moet worden genomen. Overal komt klinkerbestrating, met uitzondering van de Lobelialaan i.v.m. bus 23.

In uitvoering

In de wijk zijn verschillende plannen in verschillende stadia van uitvoering.

- Tuincentrum Onings ligt weliswaar net niet in onze wijk, maar de band die tussen de eigenaren en bewoners van Bohemen in de loop der jaren is opgebouwd, wettigt toch de aandacht die wij er aan besteden. Als u dit leest, is het tuincentrum gesloopt. De nieuwe eigenaar van de grond, Zorggroep Respect, is zorgvuldig bezig met nieuwbouwplannen voor te bereiden. Op 13 februari was er in buurthuis Wings een goedbezochte inloopavond over de plannen.
- Eveneens langs de Mozartlaan zijn de fundamenteen voor de nieuwbouw van basisschool Wonnebald al gelegd.
- Flatgebouw "Loos" aan de Aaltje Noordewierstraat, met 88 appartementen, verkeert in de afbouwfase. De eerste

inschrijffperiode voor huur is inmiddels gesloten en dit voorjaar hoopt men de eerste huurders welkom te heten.

- In Kijkduin, aan de Binnenklingen, wordt aan de eerste fase van de vervangende nieuwbouw gewerkt.

Wie pakt de handschoen op?

Ik zal de enige niet zijn die – bij tijd en wijle struinend over de paden van ons onvolprezen Meer en Bos – al wandelend het één en ander voor de geest probeert te halen over de geschiedenis van dit kostbare stuk duinbos. Bij mij begint zoiets vaak met de herinneringen aan een dagje uit met ons ouderlijk gezin – zo’n zeventig jaar geleden – als we daar met elkaar wel eens een gedeelte van een Hemelvaartsdag doorbrachten. Na aankomst moest er door mijn vader eerst zaken worden gedaan met de boswachter die ons vervolgens voor enkele dubbeltjes die dag verder onze gang liet gaan. Ik herinner me uit die tijd nog geen massa’s aanwezigen in het bos maar er zullen ongetwijfeld meer brave burgers met hun gezinnen zijn geweest die daar, zittend op een bospad, de van huis meegenomen boterhammen en limonade tot zich namen. In die tijd stelden we aan recreatie nog niet zoveel eisen.

Pas veel later is de nieuwgierigheid ontstaan naar de vraag hoe die prachtige plek tijdens al de eeuwen vóórdat wij er waren in de omgeving gefunctioneerd heeft. Intussen zijn we daar iets wijzer over geworden. We weten dat het een onderdeel vormde van een eeuwenoud natuurgebied dat zich vlak achter de duinen uitstrekte. Buiten wat bescheiden activiteiten door kleine boerenbedrijfjes heeft de natuur vanaf het ontstaan van onze kustlijn er heel lang zijn gang kunnen gaan. Zo rond eind achttiende- en het begin van de negentiende eeuw waren de rapen echter gaar. Tuinders ontdekten de techniek van het afgeestenen waardoor vruchtbare tuinen konden worden getoverd uit schrale duingrond en deden daarmee een forse aanslag op dit stuk maagdelijke natuur. Zandschippers voerden het afgegraven zand richting stad waar men er bouwterreinen mee ophoogde. Toen het ‘tuinen’ omstreeks het midden 20ste zo’n beetje eeuw over was, namen projectontwikkelaars de verdere exploitatie van de duingronden over.

Gelukkig sloegen stadplanologen zo nu en dan een stukje over. Ockenburg, Meer

en Bos en (iets verderop) Wapendal bleven gespaard. Van Meer en Bos werden weliswaar zowel aan de noordelijke- als aan de zuidelijke kant flinke stukken afgehaapt maar het gebied werd eeuwenlang door de plaatselijke elite geschikt genoeg geacht om er te wonen en er een soort van lusthof te creëren. Schrijver en historicus Karel Wagemans schreef in 2009 een zeer informatief boekje ¹over zes eeuwen bewoning van het landgoed waarin veel bewoners uit die periode de revue passeren. Eén aspect diepte hij echter niet uit en dat was de vraag op welke plek nu precies de bezitters van het landgoed hun bed hadden staan.

Er is in de loop van de eeuwen sprake geweest van twee herenhuizen waarin gewoond werd. Het laatste zou in 1857 gebouwd kunnen zijn en in 1897 alweer gesloopt. Een precieze aanduiding van die beide locaties (die verschillende plekken betroffen) wordt echter door geen enkele beschrijver genoemd. De wandelaar van nu herkent aan de begroeiing hier en daar wel dat er sprake is van afwijkende struikgewas (bamboe) dat zou kunnen duiden op cultivering van voormalige tuinen. Ook

¹ ‘Dit verrukkelijke landgoed’ Karel Wagemans. Uitgave van het Straat-, Buurt en Stadspublicatiefonds/Haags Gemeentearchief. 2009.

is op sommige plekken sprake van minder ontwikkelde boomgroei op plaatsen midden in het ‘oude’ bos, wat de lege plek zou kunnen zijn van een afgebroken woning. Op sommige plekken zit opvallend veel puin in het voetpad verstopt, zelfs is hier en daar een laag stukje stenen muur zichtbaar dat echter jonger lijkt te zijn dan hetgeen logisch lijkt voor de opstallen van één van de afgebroken herenhuizen. Een leek slaat dan snel door met de gedachten en bedenkt mogelijk opties voor locaties die in het geheel niet kloppen. Vandaar de vraag aan de lezer:

Zijn er niet onder ons die de moeite willen nemen om met behulp van bij het Gemeentearchief aanwezige historische gegevens, aangevuld met bestaande kadastrale informatie de precieze plek kunnen traceren waarop de twee verschillende behuizingen op Meer en Bos hebben gestaan?

Wat zou het niet aardig zijn als we straks door het bos lopend even stil te kunnen staan bij de plekken waar generaties lang buurtgenoten hebben gewoond en gerecreëerd?

Wie pakt de handschoen op?

Henk Lemckert

Nieuw Kijkduin toegankelijk voor iedereen?

De koppen in de bladen geven een wisselend beeld van Nieuw Kijkduin. Nieuw Kijkduin is bijna klaar! De fietsenstalling is opgeleverd! De vuurtoren is terug! Maar er wordt door de bladen (m.n. door Nieuwsblad Den Haag en de regiobijlage van het AD) ook aandacht besteed aan de jarenlange vertraging van de bouwwerkzaamheden, de overlast daarvan en de schade die de ondernemers daardoor lijden. Genoeg te melden over de strubbelingen die de bouw met zich heeft meegebracht, maar de lente en ook de zomer komen eraan en dus gaat de zon hopelijk weer de boventoon voeren en komen ook de badgasten weer.

Naast de bladen zijn er nog andere nieuwsbronnen, zoals bijvoorbeeld Facebook. Nieuw Kijkduin heeft een eigen facebookpagina, waarin het zonnige nieuws gemeld wordt. Nieuwe ondernemers en leuke evenementen passeren de revue. In de zomer van 2024 meldde deze pagina: "Nieuw Kijkduin wordt steeds mooier en gelukkig ook weer toegankelijker voor iedereen, de fietsenstalling is een mooie en veilige optie om je fiets te stallen tijdens een stranddagje".

"Toegankelijker OK, maar zeker niet voor iedereen", was een commentaar dat onder dit bericht te lezen valt. Andere, meer verdrietige, commentaren van mensen met rolstoel (rollator, scootmobiel) stonden er oorspronkelijk ook, maar zijn inmiddels verwijderd. De teneur van deze commentaren was dat deze mensen vroeger graag naar Kijkduin gingen, maar dat ze er nu niet meer komen, omdat ze zich met hun rolstoel (rollator, scootmobiel) heel slecht in Nieuw Kijkduin kunnen verplaatsen. Vanuit het winkelgedeelte kon men maar nauwelijks bij de terrassen komen, tenzij via een enorme omweg. Dat maakte een bezoek wel heel onaantrekkelijk. De trappen en die omweg vormen een groot struikelblok.

Laatst gehoord: of ze zich met scootmobiel en al naar beneden moest storten, vroeg scootmobiliste Ingrid zich boven een van de trappen hardop af. "Nee, niet doen, mevrouw!" riep een man zorgelijk, die niet doorhad dat ze een cynisch grapje maakte.

Slechte rolstoeltoegankelijkheid

Nieuw Kijkduin blijkt dus niet goed toegankelijk voor rolstoelen en dergelijke te zijn. "Oorspronkelijk was het de bedoeling dat er liften zouden komen", vertelt Herman van den Muijsenberg, commissielid van de Commissie Loosduinen (deze commissie vertegenwoordigt de bewonersorganisaties en het bedrijfsleven in het stadsdeel Loosduinen). De commissie is van het begin van de planvorming betrokken geweest bij de ontwikkeling van nieuwe complex.

"Het doel was om van Nieuw Kijkduin een kleinschalige familiebadplaats te maken, en mindervaliden horen bij de familie". Deze liften zijn er uiteindelijk, buiten medeweten van de commissie, niet gekomen. Er is inmiddels wel een pad met een helling aangelegd (stijgingspercentage ongeveer 5%). Of dit voor mindervaliden een goede oplossing is, is maar de vraag. Met een scootmobiel zal het nog wel te doen zijn, maar met een rolstoel of rollator is het toch wel een horde. Blijft ook het feit dat het pad voor de strandganger weliswaar een (redelijk) directe weg naar de boulevard biedt, maar dat de mindervalide winkelbezoeker buitenom moet om weer in hetzelfde complex een terrasje te kunnen pakken.

Aandacht voor rolstoeltoegankelijkheid

Er wordt door de overheid en allerlei op mobiliteit gerichte instellingen veel aandacht besteed aan wetgeving en mogelijkheden voor mindervaliden. De website van de Rijksoverheid meldt: "Mensen met een beperking of chronische ziekte moeten net als ieder ander kunnen meedoen. Op school, op hun werk, in het openbaar vervoer en in hun vrije tijd. Dat staat in de Wet gelijke

behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, in de Grondwet en in het VN-verdrag Handicap.”

Ook de gemeente Den Haag geeft op haar website veel aandacht aan dit onderwerp. Onder de kop “Den Haag toegankelijke stad” staat op de website: “Den Haag wil een toegankelijke en inclusieve stad zijn. Een stad waar iedereen kan wonen, leren, werken en ontspannen. Iedereen doet mee en voelt zich welkom in de stad. Ook mensen met een handicap. De stad Den Haag hecht er veel waarde aan dat bezoekers en bewoners met een beperking zich welkom voelen in onze stad en zich zo goed mogelijk kunnen verplaatsen. Je wilt zonder hindernissen of obstakels een museum bezoeken, op een terrasje zitten of lekker genieten van je vrije tijd”.

En toch zijn die liften er niet gekomen.

“Al zin in een dagje Den Haag?” vraagt de gemeente zich tenslotte af.

Oplossingen?

“Het is een kostenkwesie geweest, dat de liften er niet gekomen zijn”, vertelt Herman van den Muijsenberg. Of er ooit nog zoiets komt, is niet waarschijnlijk. Het lastige is ook dat er verschillende partijen bij betrokken zijn. Voor het gebouwde gedeelte is de eigenaar verantwoordelijk. De verantwoordelijke voor de buitenruimte is de gemeente. Voor gebouwen en buitenruimtes gelden andere regels, en iedere partij zal zich voor het eigen gedeelte ongetwijfeld aan de strikte eisen gehouden hebben. Wat in dit geval lijkt te ontbreken, is het besef dat het complex en de buitenruimte eigenlijk een eenheid zijn, ook al zijn ze juridisch gescheiden. En hoewel de rechten voor mindervaliden wettelijk zijn vastgelegd, en zelfs in een VN-verdrag, is dit besef moeilijk af te dwingen.

Hoewel de Commissie Loosduinen blijvend aandacht heeft voor dit probleem, is het de vraag of er ooit een betere oplossing zal komen dan het pad met de helling.

Gelukkig is de zomer in aantocht en is restaurant Pavarotti zo gastvrij dat mensen die niet goed ter been zijn van hun (binnen)lift gebruik mogen maken. En er is niet alleen een lift: er is ook een invalidentoilet “Langs het aquarium rechtsaf, dan komt u vanzelf bij zowel de lift als het invalidentoilet”, luidt de vriendelijke instructie. Bij Pavarotti kun je dus niet alleen heerlijk eten en drinken, maar er zijn ook faciliteiten voor de mindervaliden, die zich hierdoor toch welkom kunnen voelen in Nieuw Kijkduin. Waarvoor dank!

Marianne Keijzer

Programma maart-april 2025 in WINGS, Mozartlaan 195

MAART

Dinsdag 4 maart: 14.00-16.00 uur

Gratis inloop: haal de nieuwe flyer, geniet van een consumptie en een gezellig praatje met de andere bezoekers.

Dinsdag 11 maart: 14.00-16.00 uur

Lezing: “Het Haagse slavernijverleden” door *Raymund Schütz*, Senior Onderzoeker van het Haags Gemeente Archief.

Dinsdag 18 maart 14.00-16.00 uur (vooraf aanmelden verplicht)

Beperkt aantal bezoekers. **Excursie** naar het kunstmuseum Den Haag en de tentoonstelling “Grand Dessert”: de geschiedenis van het toetje in Europa. Aan de hand van kookboeken, bakvormen, serviezen, schilderijen en nog veel meer duik je in de overheerlijke, zoete wereld van het dessert. Eigen bijdrage €5,=. Vriendenloterijpas/ Museumkaart geldig. Verzamelen bij tram 3, halte Heliotrooplaan om 12.45 uur. Op eigen gelegenheid 13.45 uur bij het museum.

Dinsdag 25 maart 14.00-16.00 uur.

Lezing over de Hofvijver door een medewerker van het Haags Historisch Museum. Gedurende de 16de en 17de eeuw was de Hofvijver het herkenningspunt van Den Haag. Tijdens deze “zitwandeling” ontdekt u de geschiedenis van het Binnenhof aan de hand van afbeeldingen van het Binnenhof en standbeelden en gebouwen rond de Hofvijver.

APRIL

Dinsdag 1 april: 14.00-16.00 uur

Gratis inloop: de nieuwe flyer staat voor u klaar, een consumptie wordt aangeboden tijdens een gezellig praatje met de andere bezoekers.

Dinsdag 8 april: 14.00-16.00 uur

Lezing over familiewapens. Waar kan ik zien of ik een familiewapen heb? Heeft iedere familie een familiewapen? Wie mag een familiewapen gebruiken? Deze en andere vragen worden besproken door *Ralf Hartemink* uit Renkum die van heraldiek en wapens zijn hobby heeft gemaakt.

Dinsdag 15 april: 14.00-16.00 uur (vooraf aanmelden verplicht)

Paas High Tea in Wings. Eigen bijdrage € 7.50.

Dinsdag 22 april 14.00-16.00 uur

Lezing over Bolivia door reiziger *Hak van der Sijp*. Hij is met gidsen naar de Pampa's gegaan in het Amazone gebied (denk: zoetwater dolfijnen, véél vogels en apen), het tropisch regenwoud (regen inderdaad en enkel zeer aparte vogels), het Titicacameer en met een 4WD naar de spectaculaire hoogvlakten in het westen (met een enorme zoutvlakte) op de grens met Argentinië en Chili. Dat levert prachtige foto's op!

Dinsdag 29 april: 14.00-16.00 uur

Lezing over het leven en werk van Jan van Goyen, schilder, door een medewerker van het Haags Historisch Museum.

Eigen bijdrage per activiteit € 2,50 p.p., tenzij anders vermeld (contant, liefst gepast).

Bij sommige activiteiten is vooraf aanmelden verplicht op

aanmelden@stichtingamadeusdenhaag.nl.

Voor “up-to-date” informatie kijk altijd op onze website.

Stichting Amadeus

Nellie Spaans, voorzitter van Stichting Amadeus, is een rasechte Scheveningse die haar afkomst zichtbaar in ere houdt: in een kast in haar woonkamer pronken verschillende objecten die aan Scheveningen doen denken, waaronder het 'ijzer' dat onderdeel was van de klederdracht van haar grootmoeder. Nu woont Nellie al jaren in Waldeck en is daar niet meer weg te krijgen. Ze vindt het er heerlijk en zet zich volop in als vrijwilliger. Vrijwilligerswerk zit haar in het bloed; ze heeft het, naast haar diverse banen, al bijna haar hele leven gedaan. Zo werd zij ook één van de oprichters van Stichting Amadeus.

Hoe ontstond het idee om Stichting Amadeus op te richten?

Toen ik bestuurslid was van wijkvereniging Waldeck – Bohemen – Kijkduin (Walboduin), werden wij benaderd door de gemeente met de vraag of we iets konden doen voor ouderen in de wijk. Aangezien ik verantwoordelijk was voor de activiteiten was ik, samen met Inge Camfferman, de aangewezen persoon om hiermee aan de slag te gaan. Zo kwam in 2017 Stichting Vivendi tot stand, een stichting met als doel culturele activiteiten te organiseren voor ouderen. We begonnen in buurthuis Wings aan de Mozartlaan en weken al gauw uit naar de Bethelkerk, waar we

meer mogelijkheden hadden. De stichting groeide en bloeide, we begonnen met één in de twee weken een activiteit. In 2019 gingen we verder onder de naam Stichting Amadeus en onder die vlag organiseren we nu bijna elke week lezingen, muzikale optredens, uitstapjes naar musea en kwissen.

De Bethelkerk ging sluiten. Wat toen?

De Bethelkerk ging niet alleen sluiten, we kregen ook te maken met de corona pandemie. Maar zodra het kon, gingen we verder. We besloten terug te gaan naar Wings, waar we nu elke dinsdagmiddag te vinden zijn. Een groep enthousiaste vrijwil-

ligers heeft zich vanaf het begin ingezet om Amadeus tot een succes te maken. We hebben een heel divers programma dat in een grote behoefte blijkt te voorzien. Soms moeten we extra stoelen bijslepen als de zaal volstroomt. We hebben interessante sprekers met boeiende onderwerpen. De eerste dinsdag van de maand is er een (gratis) inloopmiddag die is bedoeld om buurtgenoten met elkaar in contact te brengen. Er ontstaan vriendschappen, mensen kijken naar elkaar om. Als we een vaste bezoeker al een tijdje niet hebben gezien, bellen we even op om te horen of alles in orde is.

Is iedereen welkom?

Iedereen is welkom, van alle leeftijden, ook al zijn we er in de eerste plaats voor ouderen. Het zou leuk zijn als er eens wat meer mannen kwamen. Mannen hoeven geen drempelvrees te hebben, ze worden met open armen ontvangen. We zijn geen vereniging waar je lid van kunt worden, iedereen kan aanschuiven wanneer hij of zij wil, je hoeft je niet vast te leggen.

Waar is het programma te vinden?

Het programma staat op onze website www.stichtingamadeusdenhaag.nl. Via die site kan men zich ook aanmelden voor de nieuwsbrief. Aangezien we gaan samenwerken met Walboduin, staat onze agenda voortaan ook in dit blad. Reservering voor activiteiten kan via de website, maar is niet noodzakelijk, behalve als het om een uitstapje gaat. We proberen zo laagdrempelig mogelijk te zijn. De entree is daarom slechts € 2,50. Daarmee redden we het nog steeds om de kosten te dekken, mede dankzij een kleine subsidie van de gemeente.

Hoe komen jullie aan ideeën en aan degenen die een lezing of presentatie houden?

De leden van de activiteitencommissie brengen ideeën in en we krijgen soms ook suggesties vanuit het publiek.

Wat zijn jullie wensen voor de nabije toekomst?

Dat we zo door mogen gaan en dat de gemeente gauw een beslissing zal nemen over de toekomst van Wings. Het gebouw moet worden gerenoveerd of vervangen door een nieuw gebouw. Er liggen mooie plannen, maar het zou fijn zijn als het niet alleen bij plannen blijft.

Jeannette Biesbroeck

Kort verslag vergadering Projectgroep Ogen en Oren van 9 december 2024

Nagenoeg de voltallige groep deelnemers aan het project Ogen & Oren was aanwezig, alsmede de vertegenwoordigers van het stadsdeelkantoor, de wijkagent en handhaving.

De punten van de actielijst van de vorige vergadering zijn allen afgehandeld, zoals opknappbeurt bankjes langs de Haagse beek (wordt in 2025 opgepakt), afsluiting parkeerterrein bij ISH (een bord zal worden geplaatst in 2025). De vraag om meer afvalbakken te plaatsen op dit terrein is helaas niet gehonoreerd. Het foutparkeren op straathoeken komt in veel wijken voor. Handhaving zal hier extra op controleren, zoals hoek Ericalaan/Narcislaan. en Lobelialaan. Afsproken is dat de wijkagent éénmaal per jaar een presentatie zal geven over de aantallen inbraken, fietsendiefstal, babbeltrucs van het afgelopen jaar. Dit zal bij de eerste vergadering van 2025 op de agenda staan.

Vanuit de wijken is het volgende te melden:

Wijk E betreft landgoed Meer en Bos: er is een bestemmingswijziging gepubliceerd voor de taverne. Desgevraagd is er bij de gemeente nog niets bekend.

Wijk M: er wordt geconstateerd dat ondanks de verkeersdrempels er veel te hard gereden wordt op de Mozartlaan, met name ter hoogte van de kinderboerderij. Hier steken veel ouders met kleine kinderen over hetgeen tot gevaarlijke situaties leidt.

Wijk P: de nieuwe bestrating van de Rigolettostraat laat te wensen over. Antwoord van de gemeente: deze straat wordt in 2025 weer opengebroken voor diverse werkzaamheden. De bestaande bestrating is een noodoplossing. Op de herbestrating zal toezicht gehouden worden op de uit te voeren werkzaamheden.

Bus 23 gebruikt op het de Savornin Lohmanplein een deel van het fietspad als parkeerstrook, waardoor fietsers moeten uitwijken op de rijbaan. Geadviseerd wordt de HTM te benaderen. Handhaving zal de buschauffeurs aanspreken als er grote overlast is. **Wijk S:** vraagt aandacht voor de slechte staat van de afrastering in de puinduinen. Antwoord: er is momenteel geen budget om de hekken te herstellen.

Bij de rondvraag wordt gevraagd naar de status van het opknappen van de straatnaamborden. Hiertoe is begin 2024 een document opgesteld door het wijkberaad en overhandigd aan het stadsdeelkantoor. Er is toen toegezegd dat er in het tweede kwartaal een begin zou worden gemaakt met het schoonmaken/ vervangen van diverse borden. Antwoord: dit zal worden nagekeken op het stadsdeelkantoor.

Aandacht wordt gevraagd voor het opvullen van de vacature **gebied C** ten noordwesten van de M. Vrijenhoeklaan. Welke bewoner van de Zandzegge- laan en omgeving zou dit gebiedje onder de hoede willen nemen? Graag een mailtje sturen naar de nieuwe coördinator Peter Tigchelaar (petertigch@outlook.com).

Hank Hoogwout

Ogen en Oren

Het project Ogen en Oren heeft als doel het vergroten van de leefbaarheid in onze wijken. De deelnemers, de 'Ogen en Oren', kijken met een speciale blik naar hun buurt. Zij letten extra op wat er niet goed gaat.

Dit kan gaan om de fysieke ruimte: verkeersoverlast, niet functionerende straatverlichting e.d., maar ook sociale problematiek, bijvoorbeeld iemand die dreigt te vereenzamen, kan worden gesignaleerd. Wijkbewoners kunnen het 'Oog en Oor' bellen of mailen om afwijkingen door te geven.

Bij de 'Ogen en Oren' gaat het om het signaleren en een weg zoeken voor een oplossing van de problematiek. Daar zijn veel instanties voor.

Gesignaleerde onvolkomenheden betreffende grotere projecten, zoals nieuw asfalteren van straten, trottoirs die scheef liggen, worden door het Wijkberaad onder de aandacht gebracht van het stadsdeelkantoor Loosduinen.

Voor informatie en aanmelden kunt u contact opnemen met het kantoor van het wijkberaad, geopend dinsdag en donderdag van 09.00 tot 12.00 uur. U kunt ons natuurlijk ook mailen: info@walboduin.nl.

Wijk	Deelnemer	Email	Telefoon
A	Hank Hoogwout	hankhoogwout@kpnplanet.nl	070-3256673 / 06-53729564
B	André Smit	alc.smit@gmail.com	070-3684501 / 06-23441037
C	Vacant		
D	Chris Timmermans	c.f.timmermans@rowend.nl	06-53292079
E	Hank Hoogwout	hankhoogwout@kpnplanet.nl	070-3256673
F	Nastja Duijsters Casper van Dort	nastjadijsters@cs.com casper@cavado.nl	070-3235513 06-43816502
G	Simone Steenbergen	simoneleene@hotmail.com	06-20886546
H	Gerard Kulker	gerardkulker@gmail.com	06-22240083
I	Conny Margadant	tocomargadant@gmail.com	06-14969820
J	Sylvia Tempelman	sylviatempelman@ziggo.nl	06-11221837
K	Wilma den Heijer	wilma@heijer.eu	06-42757642
L	Wilma den Heijer	wilma@heijer.eu	06-42757642
M	Saskia van Niekerk	frederik1950@gmail.com	06-12220838
N	Hans Out	ht.out@outlook.com	06-43605931
O	Nettie Baak	nettie.baak@gmail.com	06-37648263
P	Peter Lincewicz	wap.lincewicz@gmail.com	06-53361011
R	Gees Hoenderken	geeshoenderken@hotmail.com	070-3684904
S	Peter Tigchelaar	petertigch@outlook.com	06-28465329

Concept jaarverslag 2024 Wijkvereniging Bohemen, Waldeck en Kijkduin

Vereniging en Wijkberaad

Volgens de statuten heeft de Wijkvereniging ten doel de behartiging van de gemeenschappelijke belangen en de versteviging van de band tussen de leden uit de wijken Bohemen, Waldeck en Kijkduin. Dat gebeurt door het organiseren van verenigingsactiviteiten en door deelname aan activiteiten gericht op samenlevingsopbouw.

Het aantal leden van de vereniging blijft redelijk constant. Ledenverlies door verhuizingen en overlijdens wordt min of meer gecompenseerd door nieuwe aanmeldingen. Aan het eind van het verslagjaar bedroeg het saldo ca. 530 leden.

Het Wijkberaad richt zich meer op het behartigen van de belangen van alle wijkbewoners.

Op 29 december 2014 is het Wijkberaad, dat eerst een commissie was van de Wijkvereniging, op verzoek van de Gemeente omgezet in een aparte stichting. Ondanks deze administratieve scheiding blijven vereniging en beraad in hoge mate met elkaar verweven. Het Wijkberaad blijft een onderdeel van de Wijkvereniging, onder één bestuur. Het bestuur wordt op de jaarlijkse algemene vergadering (ALV) van de Wijkvereniging gekozen.

Algemene Ledenvergadering 28 maart 2024

Een uitvoerig conceptverslag staat op onze website:

www.walboduin.nl. Een samenvatting heeft u al kunnen lezen in Wijkinfo 2 van 2024.

De belangrijkste punten:

- Het conceptjaarverslag over 2023 wordt goedgekeurd.
- De vereniging is het kalenderjaar begonnen zonder penningmeester. De financiële administratie van BWK is tijdelijk verzorgd door administratiekantoor Accurate 4U. Na de toelichting op de financiën verleent de Algemene Ledenvergadering het bestuur decharge voor het gevoerde financiële beleid in 2023.
- De ALV verklaart zich akkoord met het voorstel van het bestuur om de contributie niet te verhogen. De contributie voor het jaar 2025 wordt vastgesteld op €17,50.
- Volgens het rooster van aftreden hoefde geen van de bestuursleden af te treden. In de agenda van de vergadering werd de heer Koos Smitt van harte aanbevolen om de vacature van penningmeester te vervullen. Echter, volgens de voorzitter kon de benoeming om 2 redenen niet doorgaan. De statuten stellen dat de bestuursleden lid dienen te zijn van de vereniging. Ter plekke meldde de heer Smitt zich aan. Eveneens volgens de statuten, moest die aanmelding tenminste 24 uur voor het begin van de vergadering zijn verricht; later bleek dit laatste niet te kloppen. Omdat de ALV verkeerd was voorgelicht, zijn de op de ALV aanwezige leden benaderd om zich uit te spreken over de vraag of de heer Smitt alsnog benoemd kon worden. Een meerderheid was daar voor. Het bestuur heeft, hierdoor gesteund, op 10 april de heer Smitt als penningmeester benoemd.

Op 18 april heeft mevr. Hoogwout zich teruggetrokken als voorzitter van Wijkvereniging en Wijkberaad. Na deze datum bestaat het bestuur uit:

v.l.n.r.: vacature - voorzitter, dhr. Herman van den Muijsenberg - waarnemend voorzitter, mevr. Cornelia van der Wacht - secretaris, dhr. Koos Smitt - penningmeester, dhr. Bert van der Valk - lid.

Commissie Loosduinen

Wijkvereniging en Wijkberaad zijn vertegenwoordigd in de Commissie Loosduinen. Herman van den Muijsenberg en Bert van der Valk zijn lid van het dagelijks bestuur en van de projectgroep Ruimtelijke Ordening en Verkeer (ROV). Van de ROV is Bert van der Valk ook voorzitter. Stef Brinkhorst is lid van de projectgroep Welzijn en Beheer (WB).

Samenwerking met de Stichting Amadeus

Op bestuurlijk niveau is er tussen Amadeus en onze Wijkvereniging/Wijkberaad (BWK) regelmatig contact geweest. Immers, beide organisaties bieden diensten aan voor bewoners uit dezelfde omgeving, al liggen de accenten verschillend. Amadeus biedt activiteiten aan, BWK bemoeit zich meer met de leefomgeving. Er is afgesproken te onderzoeken hoe de samenwerking kan worden geïntensiveerd, met behoud van de identiteit van beiden.

Communicatie

4 maal per jaar verschijnt de Wijkinfo, een blad met een oplage van ruim 10.000 exemplaren. Onze website, www.walboduin.nl, vult de berichtgeving verder aan.

Activiteiten.

- In 2023 is een *wijkagenda* voor Kijkduin, Ockenburg en Bohemen, Meer en Bos ontwikkeld en op 5 februari 2024, samen met die van Waldeck, aangeboden in buurthuis Wings. Een wijkagenda is een plan voor en door de wijk met de belangrijkste verbeteringen voor de komende 4 jaren. In ons geval is dat de periode 2024-2027. Er werden statistische gegevens verzameld, een wijkenquête gehouden en gesproken met bewonersorganisaties, om een

wijkprofiel samen te stellen. Dat werd besproken in een tweetal bijeenkomsten voor belangstellenden. Meer weten? Kijk op <https://www.denhaag.nl/nl/stadsdelen/loosduinen/wijk-agendas-loosduinen>.

- De bijna 20 vrijwilligers van **Ogen en Oren** signaleren en melden bij betrokken instanties zaken die naar hun mening aandacht behoeven. Vier keer per jaar komen zij bij elkaar om ervaringen uit te wisselen en zo nodig om steun te vragen. De vaste contactpersoon van het Stadsdeelkantoor, Dave Smit, informeert over de voortgang van door O&O aangedragen knelpunten en over projecten in onze wijken. Wijkagenten, BOA's, de wegbeheerder en andere deskundigen komen op uitnodiging vertellen over hun werk en beantwoorden vragen van de deelnemers.

Vergadering Ogen en Oren

- Het bestuur en de leden van de **commissie Ruimtelijke Ordening, Welzijn en Milieu (ROWM)**, hielden zich met een groot aantal onderwerpen bezig. Hieronder enkele voorbeelden. Meer informatie is te vinden in de Wijkinfo's. Heeft u de Wijkinfo's niet bewaard? Dan kunt u deze terugvinden op onze website www.walboduin.nl.
- Op 17 oktober werden op de drukbezochte **Bewonersinformatieavond** presentaties gehouden over de plannen voor het Colijnplein en de voormalige KPN-telefooncentrale. De Zorggroep Respect legde uit wat er gaat gebeuren op het terrein van het te slopen Tuincentrum Onings. René Vlaanderen hield een voordracht over de groei van Den Haag en Loosduinen, met een speciale nadruk op de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog voor Kijkduin en Bohemen.
- **Nieuw-Kijkduin** begint geleidelijk aan vorm te krijgen. De meeste woongebouwen en winkels zijn opgeleverd. De boulevard heeft bijna zijn uiteindelijke vorm gekregen, al hebben nog weinig ondernemers de ruimten opgevuld. In de zomer zijn de werkzaamheden aan boulevard, Deltaplein en wegen tijdelijk stilgelegd om de bezoekers niet al te veel te hinderen. Voor bezoekers is het vaak nog wennen. Op drukke dagen proberen begeleiders het verkeer, het stallen en het parkeren in goede banen te leiden. Nog niet iedere fietser weet de nieuwe stalling

te vinden. Ook op drukke dagen is daar nog veel plaats. Een ander verhaal is het stallen van scooters en motoren. Al ruim 15 jaar geleden, bij de voorbesprekingen van het Masterplan Kijkduin, is door de bewonersorganisaties er al op gewezen dat nauwelijks ruimte was gereserveerd voor deze vervoermiddelen. Nu de openbare ruimte in Kijkduin-Bad vorm begint te krijgen, blijkt in de praktijk dat er structureel te weinig voorzieningen zijn getroffen.

Filevorming bij de ingang van de parkeergarage

- Op 12 augustus eindigde de eerste etappe van de Tour de France Femmes in Kijkduin, een mooi zomers project met veel activiteiten en zonovergoten mensenmassa's.
- Hoewel de Stichting Bewonersbelangen Kijkduin is opgeheven, omdat Kijkduin-Bad grotendeels "af" is, zijn wij blij dat twee oud-leden van bestuur van de SBK, namelijk Eric van Baarsel en Arthur van Rijswijk, ons blijven adviseren over wat er in Kijkduin gebeurt en nog gaat gebeuren.
- Op en rond het **Colijnplein** zijn diverse ingrepen aangekondigd. Tijdens de Bewonersinformatieavond van 17 oktober kwamen o.a. de volgende projecten ter sprake. De bouwplannen van Stedion voor het terrein van de voormalige KPN-centrale, de sloop en nieuwbouw van het bestaande kantoorgebouw op Colijnplein 12

- door Urban Interest en de herinrichting van het Colijnplein, de Treublaan en het aangrenzende deel van de Thorbeckelaan door de gemeente. De meeste vragen van de toehoorders gingen over oplossingen voor verkeers- en parkeerproblemen.
- Langs de Treublaan gaat de Geste Groep nieuwbouw plegen op het terrein van het voormalige Patershuis.
- Iets verderop, langs de Mozartlaan, sluit Tuincentrum Onings. Zorggroep Respect ontvouwde een plan voor een nieuwe vestiging op dat terrein.
- Nog verder langs de Mozartlaan is in de tweede helft van het jaar het gebouw van basisschool Wonnebald gesloopt, om plaats te maken voor nieuwbouw.
- De plannen voor de aanleg van een skatevoorziening in de Bosjes van Pex hebben vertraging opgelopen, maar wij hebben goede hoop dat deze in 2025 gerealiseerd wordt.

Den Haag, 16 februari 2025

Cornelia van der Wacht en Jan Hofker

UITNODIGING

Algemene Ledenvergadering 2025

Datum: donderdag 10 april 2025

Aanvang: 19.30 uur. De zaal is open vanaf 19.00 uur

Plaats: Verenigingsgebouw Walboduin
Alphons Diepenbroekhof 2 (achterkant Jumbo)

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Goedkeuring en vaststelling notulen ALV 2024
4. Ingekomen stukken
5. Goedkeuring en vaststelling Jaarverslag 2024
6. Financiën - financieel verslag 2024
7. Bevindingen kascommissie
8. Décharge bestuur en penningmeester
9. Benoeming kascommissie
10. Bestuursverkiezing
11. Begroting 2025 en vaststelling contributie 2026
12. Rondvraag
13. Sluiting (21.00 uur)

Het jaarverslag kunt u vanaf medio maart 2025 vinden op onze website www.walboduin.nl. Het financieel verslag kan worden afgehaald in het verenigingsgebouw, of per email opgevraagd info@walboduin.nl vanaf medio maart 2025.

Het door u gekozen bestuur ziet er vanaf 30 mei 2023 als volgt uit:

- J.H.A. van den Muijsenberg, waarnemend voorzitter/vice-voorzitter
- C.van der Wacht, secretaris
- J. Smitt, penningmeester
- L.van der Valk, lid

Volgens het rooster treden de heren Van den Muijsenberg en Van der Valk af; zij stellen zich herkiesbaar.

Ingevolge artikel 9 van de statuten geschiedt de benoeming van bestuursleden door de algemene vergadering uit één of meer voordrachten. Tot het maken van voordrachten zijn zowel het bestuur als tien leden van de vereniging bevoegd. Een voordracht van kandidaten dient tenminste drie maal vierentwintig uur voor aanvang van de vergadering in het bezit te zijn van het bestuur. De voordracht moet zijn getekend door tenminste tien leden en door de voorgestelde kandidaat.

Voor het bijwonen van de vergadering dient u uw komst te melden via info@walboduin.nl. De zaalindeling is namelijk afhankelijk van het aantal aanmeldingen.

NUTTIGE ADRESSEN & TELEFOONNUMMERS

Politie

- Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: **112**
- Algemeen nummer: **0900-8844**
- Politiebureau Loosduinen, Aaltje Noordewierstraat 401, 25551 SH
Geopend van maandag tot en met vrijdag: 09.00 – 18.00 uur
Wijkagent: Sandra Gilbert
Tel. **0900-8844** (vraag naar bureau Loosduinen)
Email: sandra.gilbert@politie.nl

Brandweer

- Bij brand **112**
- In alle andere gevallen **070 - 3621150**
- Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren **070 - 3591511**

Doktersnachtdienst

Tel. **070 - 3469669**

Stadsdeelkantoor Loosduinen

Loosduinse Hoofdstraat 561
2552 AE Den Haag
Directeur: Corinne den Heijer
Email: loosduinen@denhaag.nl
Openingstijden: alleen op afspraak
Voor paspoorten en rijbewijzen wordt u verwezen naar stadsdeelkantoor Centrum of Escamp

Dierenambulance Den Haag

Tel. **070 - 3282828**

Klachtentelefoon gemeente

Tel.: **14070**

Overlast Kijkduin 14070 (optie 0)

Welkom nieuwe leden!

Mevrouw W.J. Muhs
Mevrouw H.Roozenburg
Mevrouw W.G.A. Bos
Familie Dubbelman
Familie Verhagen
Dhr. P. Tighelaar